

PREVENCIJA RAKA GRIĆA MATERNICE (SKRINING PAPA TESTOM)

ECCA radi na smanjenju problema raka grlića maternice u Evropi promovišući svijest o ovoj bolesti i načinima na koje ona može biti spriječena. Na osnovu iskustva istraživača, kliničara i organizacija koje se bave javnim zdravljem širom Evrope, ECCA je pripremila:

Brošure

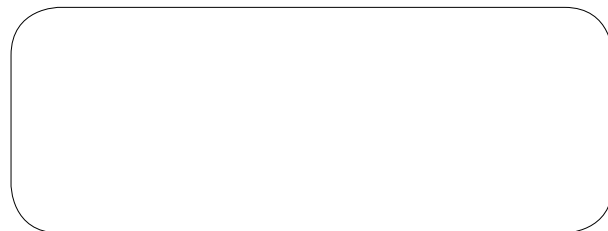
- Prevencija raka grlića maternice (skrining Papa testom)
- Humani papillomavirus (HPV) i rak grlića maternice
- Praćenje i liječenje žena s abnormalnim Papa-nalazom
- Vakcinacija protiv HPV i raka grlića maternice

Edukativne knjižice

- Sve što treba da znate kako biste izbjegli rak grlića maternice
- Sve što treba da znate ako imate abnormalan rezultat Papanikolau testa

Za dodatne informacije

- Posjetite naš websajt: www.ecca.info
- Pošaljite svoja pitanja na adresu: info@ecca.info

- Rak grlića maternice nastaje na donjem dijelu maternice koji se otvara prema vagini/rodnici. Započinje kada se neke ćelije grlića maternice promijene i krenu da se umnožavaju na nekontrolisan način.
- Redovni pregledi (skrining) imaju za cilj da promjene na grliću maternice pronađu rano, prije nego što prerastu u rak, onda kada mogu lako da se otklone. Skrining se obavlja Papa testom.
- Sve žene, u dobi od 20. do 65. godine života treba da idu na redovne preglede. U prvo vrijeme pregled bi se trebao raditi jednom godišnje. Nakon dva uzastopna negativna Papa testa, tj. uredna nalaza pregledi bi se trebali raditi svake tri godine.
- Danas postoji vakcinacija koja smanjuje rizik pojave raka grlića maternice, ali skrining pregledi i dalje ostaju potrebni. Skrining i vakcinacija su, zajedno, najefikasnija zaštita od raka grlića maternice.

- Šta je rak grlića maternice?
- Zašto ići na skrining za rak grlića maternice?
- Ko treba da ide na skrining za rak grlića maternice?
- Šta treba da uradite?
- Kako se odvija pregled?
- Normalan Papa test?
- Abnormalan Papa test?
- Da li je Papa test pouzdan?

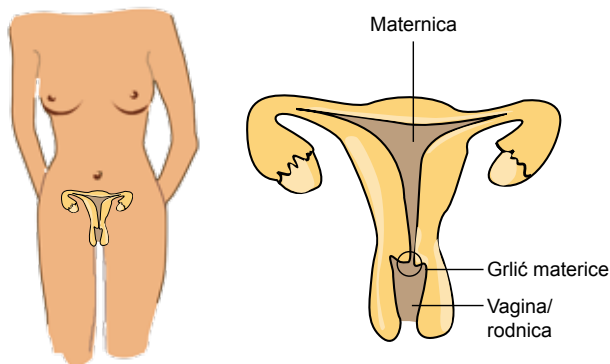
PREVENCIJA RAKA GRIĆA MATERNICE (SKRINING PAPA TESTOM)

Šta je rak grlića maternice?

Rak grlića maternice nastaje na donjem dijelu maternice koji se otvara prema vagini/rodnici. Zapocinje kada se neke ćelije grlića maternice promijene i krenu da se umnožavaju na nekontrolisan način.

Potrebno je više godina da se promijenjene ćelije vrata maternice iz početnih stadija razviju u rak grlića maternice. Srećom, stadiji koji predhode raku se lako liječe. Međutim, kako ne pokazuju jasne znake bolesti, moguće ih je otkriti samo redovnim pregledima Papa testom (po engleskoj riječi nazvani skrining).

Zašto ići na skrining za rak grlića maternice?

Redovni pregledi tj skrining omogućavaju otkrivanje promjenjenih ćelija grlića maternice u ranom stadiju, kada se mogu lako odstraniti, tako da se ne razviju u rak grlića maternice. Jednom kada nastane rak grlića maternice se znatno teže liječi i uspjeh liječenja je mnogo manji.

Humani papillomavirus (HPV) i rak grlića maternice

Rak grlića maternice je prouzrokovan nekim tipovima Humanih papillomavirusa (HPV). Postoji više od 100 tipova HPV-a, od kojih oko 15 može prouzrokovati rak grlića maternice. Većina odraslih ljudi će u neko vrijeme života biti inficirana HPV-om koji će obično nestati sam od sebe bez ikakvih problema. Ako HPV infekcija ne prođe, rizik za nastanak raka grlića maternice može biti povećan.

Ko treba da ide na skrining za rak grlića maternice?

Sve žene, u dobi od od 20. do 65. godine života treba da idu na redovne preglede.

U prvo vrijeme pregled bi se trebao raditi jednom godišnje.

Nakon dva uzastopna negativna Papa testa, tj. uredna nalaza pregledi bi se trebali raditi svake tri godine. Redovni pregledi odnosno skrining za rak grlića maternice pruža najbolju zaštitu ako se redovito ponavlja.

Šta treba da uradite?

Zakažite pregled kod ginekologa u obližnjem Domu zdravlja ili poliklinici. Pregled nikada ne treba da se obavlja u vrijeme menstruacije. Dva dana prije Papa testa nemojte imati seksualne odnose i nemojte koristiti nikakve vaginalne tretmane.

Kako se odvija pregled?

Za skrining se koristi Papanikolau test (Papa test). U toku kratkog i bezbolnog ginekološkog pregleda, Vaš ginekolog će pažljivo, špatulom ili četkicom, uzeti bris sa grlića maternice. U tom brisu se nalaze ćelije sa površine grlića maternice. Taj uzorak se potom šalje u laboratoriju gde će biti analiziran pod mikroskopom u potrazi za promjenjenim ćelijama.

Normalan Papa test?

Većina žena ima normalan rezultat Papa testa.

U tom slučaju rizik da dobijete rak grlića maternice je mali, ali je ipak neophodno nastaviti sa redovnim skrining pregledima.

Abnormalan Papa test?

Neke žene imaju abnormalan rezultat Papa testa. To samo znači da su u njihovom brisu nađene ćelije koje pokazuju neke promjene. Kod žena koje idu redovno na preglede rijetko se Papa testom nađe rak.

Svi abnormalni rezultati zahtijevaju praćenje. U zavisnosti od rezultata, biće Vam savjetovana jedna od sljedećih mogućnosti:

- ponovni Papa test za tri do šest mjeseci,
- kolposkopija, detaljni pregled povećalom koji omogućava Vašem ginekologu detaljniji pregled grlića maternice.
- test za otkrivanje humanog papillomavirusa (HPV) koji uzrokuje rak grlića maternice.

Neke promjene koje se okriju dodatnim pregledima treba odstraniti kako ne bi prerasle u rak. Jednostavan tretman koji uglavnom može da se obavi ambulantno je najčešće dovoljan. Takvi tretmani rijetko utiču na seksualni život žene ili njenu mogućnost da ima djecu.

Da li je Papa test pouzdan?

Ni jedan skrining test nije savršeno pouzdan tako da i Papa testom je moguće propustiti neke slučajeve bolesti. Iz tog razloga je veoma važno da redovno idete na skrining preglede. Na taj način bilo koja promjena eventualno propuštena na jednom pregledu može biti pronađena pri sljedećem, prije nego što ima vremena da znatno uznapreduje. Visoko kvalitetni i dobro organizovani programi za skrining raka grlića maternice su veoma uspješni, ali ni oni ne mogu da spriječe sve slučajeve raka.